

FIDE SATRANÇ KURALLARINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

FIDE Satranç Kurallarında yapılan düzenlemeler ve değişiklikler, Ekim 2017'de Antalya, Göynük'te gerçekleştirilen 88. FIDE Kongresinde, FIDE Yönetim Kurulu tarafından onaylandı.

Bu düzenlemeler ve değişiklikler tüm zaman tempolarında gerçekleştirilecek satranç etkinlikleri için (yarışma kurallarının uygulandığı satranç etkinlikleri, hızlı satranç ve yıldırım oyunları) geçerlidir.

Düzenlemeler ve değişiklikler 01 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli kılınacaktır.

Madde 7

Kuraldışı Durumlar

7.5.1

Geçersiz bir hamle oyuncunun saatine basmasıyla tamamlanır. Oyun sırasında geçersiz bir **hamlenin tamamlandığı** belirlenirse, konum kuraldışılığın hemen öncesine getirilir. Kuraldışı durumun hemen öncesi belirlenemiyorsa oyun, belirlenebilen son kural dışı öncesi konumdan devam eder. Maddeler 4.3 ve 4.7 uygulanarak, geçersiz hamle yerine başka bir hamle yapılır. Ardından oyun bu yeniden oluşturulmuş, düzeltilmiş konumdan devam eder.

7.5.2

Bir oyuncu, piyonunu en uzak yataya sürer, saatine basar, fakat piyonu yeni bir taşla değiştirmese hamle geçersizdir. Piyon kendisiyle aynı renkte bir **'Vezir'** ile değiştirilir.

Geçersiz hamlenin yapıldığı hakem ya da oyuncular tarafından saptandığında, notasyon kağıtlarından da yararlanılarak geçersiz hamlenin yapıldığı konuma geri dönlür.

*Piyon terfisinin kurallara uygun yapılmaması durumunda da konuma geri dönlür. Bu durumda, derhal, piyonun terfi değeri **'Vezir'** olacak biçimde değiştirilmesi istenir. Zaman cezası da uygulanır. (Geçersiz konum)*

7.5.3

Oyuncu bir hamle yapmadan saate basarsa, bu geçersiz bir hamle olarak kabul edilecek ve geçersiz hamle gibi cezalandırılacaktır.

Bu süreçte yapılan hamlenin kendisi geçerliyse, bu hamleye dokunulmaz. Uygulama rakibin saatine iki dakika süre eklenerek tamamlanır.

7.5.4

Oyuncu tek bir hamleyi yapmak için her iki elini birden kullanırsa (rok yapılması, taş alınması ya da terfi durumlarında) ve saatine basarsa bunun geçersiz bir hamle olduğu kabul edilecek ve geçersiz hamle gibi cezalandırılacaktır.

Oyuncu hamle yaparken iki elini birden kullandığında, yapılan hamlenin kendisi geçerliyse, bu hamleye dokunulmaz. Uygulama rakibin saatine iki dakika süre eklenerek tamamlanır.

Madde 7.5.3 ve 7.5.4 uygulamasında; yapılan hamle geçersizse, değerlendirme ve uygulamanın madde 7.5.1'e göre yapılacağı dikkatten kaçmamalıdır.

7.5.5

Maddeler 7.5.1, 7.5.2, 7.5.3 veya 7.5.4'te belirtilen durumlara göre; gerekli uygulama yapıldıktan sonra, oyuncu tarafından tamamlanan ilk geçersiz hamle için, hakem, oyuncunun rakibine iki dakika ek süre verecektir. Aynı oyuncunun ikinci kez geçersiz bir hamleyi tamamlaması durumunda, hakem oyunu bu oyuncu için kayıp ilan edecektir.

Bununla birlikte, mevcut konum rakibin bu oyuncuyu geçerli herhangi bir olası hamleler dizisiyle mat etmesine izin vermiyorsa oyun berabere olur.

7.6

Bir oyun sırasında herhangi bir taşın olması gereken karede bulunmadığı ortaya çıkarsa, kuraldışıktan önceki konum yeniden oluşturulur. Kuraldışılığın hemen öncesi olan konum belirlenemiyorsa oyun, son belirlenebilen konumdan devam edecektir. Ardından oyun bu yeniden oluşturulmuş, düzeltilmiş konumdan devam eder.

Geçersiz hamle çeşitliliğine bir bakalım.

- Hamlenin madde 4.3-4.7 kapsamında yapılmaması,
- Son yatayda tamamlanmış bir hamle olarak piyon taşının bulunması,
- Hamle yapmadan saate basılması,
- İki el kullanılarak hamle yapılması,

Oyun sırasında bunlardan herhangi ikisinin bir oyuncu tarafından yapılması durumunda oyuncu bu oyunu kaybeder. Rakip oyuncunun alacağı puan 'hükmen' olarak değerlendirilmez. Hakem kararıyla kayıp olarak uygulanmalıdır.

Diğer taraftan rakibin mat yapmaya elverişli taşları veya konumu yoksa oyun beraberlikle sonuçlandırılır.

Oyun bundan sonra devam ederken, oyunun hakem tarafından başlatılacağı unutulmamalıdır.

A Hızlı Satranç

A.4.2

Hakem, maddeler 7.5.1, 7.5.2, 7.5.3 veya 7.5.4'te belirtilen durumlara tank olursa, rakip bir sonraki hamleyi yapmadığı sürece, madde 7.5.5'e göre hareket edecektir.

Hakem, anılan geçersiz hamlenin gerçekleştiğini gördüğünde, rakip sonraki hamlesini henüz yapmamışsa oyuna müdahale edebilecektir. Burada uygulama için madde 7.5.5 işaret edilerek geçersiz hamle uygulamasının yerine getirileceği vurgulanmıştır.

Buna göre:

- Geçersiz hamlenin düzeltilmesine yönelik gerekli uygulama yapılacaktır.
- Oyuncunun tamamladığı ilk geçersiz hamle için rakibe iki dakika ek süre verilecektir.
- Aynı oyuncunun ikinci kez geçersiz bir hamleyi tamamlaması durumunda oyuncu bu oyunu kaybedecektir.

Bilindiği gibi, tamamlanan ilk geçersiz hamle sonunda oyuncu bu oyunu kaybediyordu. Geçersiz hamle çeşitliliğinin artmasından dolayı, yarışma kurallarında olduğu gibi, hızlı satranç temposunda da oyuncunun ikinci kez tamamlanan geçersiz hamle sonunda oyunu kaybedecektir.

Hakem müdahil olamamışsa, rakip oyuncu bir sonraki hamlesini yapmamış olması koşuluyla hak talebinde bulunma hakkına sahiptir.

Eğer rakip bir savda bulunmamış ve hakem müdahale etmemişse geçersiz hamle kalacak ve oyun devam edecektir.

Rakip kendi sonraki hamlesini yapmışsa, geçersiz bir hamle her iki oyuncunun da (hakemin müdahalesi olmadan) aralarında anlaşıkları durumlar dışında düzeltilmez.

Rakip oyuncunun elde edeceği hak, geçersiz hamlenin gerçekleştiğini hakeme bildirmek olarak anlaşılmalıdır.

Hakemin oyuna müdahale edemediği (görmedi, başka bir masada başka bir konuyla ilgilendiği ve benzeri durumlar), rakibin de geçersiz hamlenin tamamlandığı yönünde bir başvuruda bulunmadığı durumlarda, 'geçersiz hamle' tahtada kalacak ve oyun bu şekilde devam edecektir.

Hakemin müdahalesi olmadan, her iki oyuncunun anlaşması durumunda, yapılan geçersiz hamle düzeltilebiliyor. Düzenlemede rakibin kendi hamlesini yapmamış olmasının temel koşul olduğuna dikkat edilmelidir.

A.4.3

Zamandan kazanç savı ileri sürebilmek için savı ileri süren taraf hakemi haberdar etmelidir. Bu amaçla satranç saatini de durdurabilir.

Bununla birlikte, mevcut konum, rakibin bu oyunu geçerli herhangi bir olası hamleler dizisiyle mat etmesine izin vermiyorsa oyun berabere olur.

A.4.5

Hakem bir bayrağın düştüğünü görür, buna tanık olursa, bayrağın düştüğünü ilan edecektir.

*Bu maddedeki ilkyazım düzeltildi.
Hakemin bayrağın düştüğünü ilan
etmeme gibi bir önceliğinin olduğu
algısı ortadan kaldırıldı.*